מבית לוי

מבית מדרשו של מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל גאב"ד ור"מ זכרון מאיר ב"ב ובעל "שבט הלוי" ע"י הגאון רבי משה שטיין שליט"א

בס"ד, חג הסוכות תשפ"א

יום טוב ראשון של סוכות שחל בשבת

באר"י קורין מגילת קהלת (שקורין תמיד בשבת חוה"מ) ביו"ט ראשון בשבת [בחו"ל קורין בשמיני עצרת].

האם יש דין מוקצה בארבעת המינים ביו"ט ראשון שחל בשבת

בשו"ע (סי' תרנ"ג) לולב והדסים מוקצה הם בשבת חוה"מ מפני שהוקצו למצותן, אבל אתרוג ראוי להריח בו, ובפמ"ג (סי' תרנ"ג מ"ז ג') כ' דאפשר דאפילו בשבת יו"ט ראשון הוקצה לכל ז'. וכ"כ פמ"ג (סי' ש"ח א"א י"ב) דהוה מוקצה, וכ"כ ביכורי יעקב (סי' תרנ"ג) כהפמ"ג.

ובס' שלמי יהודה (פ"א הערה מ"ז) הביא שמרן זצ"ל העיר לו שלפני זמן המצוה לא שייך הוקצה למצוותו [וכ"כ בפמ"ג בפתיחה להלכות יו"ט (ח"ב פ"ג) די"ל דבחל יום א' דסוכות בשבת לא הוקצה ביו השמשות].

[הוספה: אלא דיל"ע אם בזה"ז האתרוג והלולב שמקפידין עליהן לא הוו מוקצה מחמת חסרון כיס, עי' בערוך השולחן (סי' ש"ח סי"ז) דלולב ואתרוג הוה מוקצה דקפיד עלייהו ע"ש].

חול המועד – הלכות ד' מינים

אתרוג

בחול המועד אין פסול משום חסר רק ביום הראשון, ולכן אם יש נקב כשר. אבל פסול שינוי מראה כגון נקודה שחורה פסול גם בשאר הימים. שאול פסול ביום הראשון, אבל בשאר ימים אין פסול של לכם (שו"ע תרמ"ט ס"ה).

לולב

נקטם ראשו פסול בכל הימים (מג"א תרמ"ה סק"ו) וכן נתייבש ראשו (מ"ב סקכ"ב). אבל נראה כהימנק, ונחלק העלה העליון פסול רק ביום הראשון (מג"א סי' תרמ"ה סק"ו). וכן עלה עליון שאינו כפול מתחלת ברייתו כשר (שע"ת סק"ה ממחז"ב בשם זרע אמת).

שמחת תורה שחל בשבת

קריאת התורה

בשבת קורין שבע עליות, מלבד חתן תורה וחתן בראשית.

כהן עד ישא מדברותיך, לוי עד עזר מצריו תהיה, שלישי עד ובין כתפיו שכן, רביעי עד אלפי מנשה, חמישי עד ומשפטיו עם ישראל, שישי עד ובגאותו שחקים, שביעי עד על במותימו תדרוד.

וכאשר חוזרים וקוראים לקרואים נוספים, אין צריך לחזור כל פעם שבע עליות, ואפשר לעשות חמש עליות.

סעודה שלישית

הורה מרן זצ"ל שבשמחת תורה שעורכים בביהמ"ד קידוש בהרחבה נחשב לסעודה ב', והסעודה שלאחר התפלה סעודה השלישית. ולא נטלו ידים לסעודה ג' אחר מנחה, רק נתאספו אחר מנחה לנעילת החג בשירים ותשבחות ודברי תורה.

מנהגי מרן זצ"ל בביהמ"ד הגדול זכרון מאיר ביו"ט שחל בשבת

בשנותיו האחרונות הנהיג מרן זצ"ל בביהמ"ד להוסיף כמה ממנהגי קהלות אשכנז: אמירת במה מדליקין בליל שבת,

בליל יו"ט שחל בשבת אומרים קבלת שבת מלכו נרננה [ורק מדלגים בלכה דודי, התנערי].

פיוטי מערבית בלילות יו"ט.

קריאת מגילת קהלת ושיר השירים מתוך מגילה הכתובה על קלף, ובלי ברכה.

בליל יו"ט א' של סוכות שחל בשבת:

אין אומרים במה מדליקין וכגונא, ואין אומרים מערבית.

ליל שמח"ת שחל בשבת:

אין אומרים במה מדליקין וכגונא, ואין אומרים מערבית, ואין אומרים מזמור לדוד, וברכו.

ביו"ט שחל בשבת

מקצרים בליל שבת אומרים שלום עליכם ורבון העולמים עד מלך תמים דרכו, ואשת חיל.